

Podlega zwrotowi do działu
szyfrowego w ciągu 48 godzin

~~JAWNE~~

dnia 20.08.2011 podpis [signature]

285

TAJNE
Specjalnego znaczenia
Czynienie odpisów wzbronione
Egz. Nr

SZYFROGRAM Nr 0-1661/III

z Moskwa nadany 20.08.g.1.00 przyjęty 20.08.g.11.10
Wpłynął do działu szyfrowego

K. Skubiszewski

Natychmiast

1. W pierwszej próbie oceny tego, co wydarzyło się w ZSRR nasuwa się wniosek, że przewrót, którego dokonały siły konserwatywne miał nie tylko charakter pałacowy (odsunięcie Gorbaczowa), ale przede wszystkim jego celem było zahamowanie aspiracji niepodległościowych republik i niedopuszczenie za wszelką cenę do zawarcia nowego układu związkowego. Gorbaczow popełnił błąd, lekceważąc pojawiające się ostatnio sygnały o kontrofensywie aparatu partyjnego i kompleksu wojsko-przemysłowego. Detonatorem był dekret Jelcyna o depolityzacji. Niewykluczone, że w najbliższym czasie może niestety dojść do otwartej próby sił między zwolennikami Jelcyna a siłami stojącymi za tzw. Komitetem.

- verte -

za zgodność z oryginałem

data 09.08.2011 podpis [signature]

291

g.11.20

Odbito w " [signature] " egz. N 1
egz. N 2
egz. N 3

389

Podlega zwrotowi do działu
szyfrowego w ciągu 48 godzin

T A J N E
Specjalnego znaczenia
Czynienie odpisów wzbronione

SZYFROGRAM Nr 0-1661/III/2

Egz. Nr

z nadany przyjęty

Wpłynął do działu szyfrowego

Niewiadomą jest reakcja załóg ośrodków wielkoprzemysłowych (zagłębia górnicze), skala strajku powszechnego, do którego wzywa Jelcyn oraz reakcja na prowincji. Mamy liczne sygnały o całkowitym odrzuceniu nowego kierownictwa ZSRR w środowisku inteligenckim. "Operetkowy" przebieg wprowadzenia SW w Moskwie i ewentualne przedłużenie się tego stanu - może doprowadzić do głębokiego rozłamu w armii. Niejasna jest pozycja szefa Sztabu Generalnego - Mojsiejewa. Na przyjęciach organizowanych 19 bm. przez Afgańczyków i Indonezyjczyków - niektórzy generałowie AR nie skrywali swego zadowolenia z obalenia Gorbaczowa. Pojawiające się pogłoski o tym, że wszystko zostało ukartowane przez Gorbaczowa nie wydają się nam do końca wiarygodne. Decydujące będą najbliższe dni, kiedy społeczeństwo radzieckie uświadomi sobie to, co się wydarzyło. Z drugiej strony jest ono tak już znużone "pieriestrojka" i jej rezultatami, że pewne elementy porządku i dyscypliny, które być może uda się Komitetowi wprowadzić - mogą zyskać przychylność tzw. milczącej większości, szczególnie starszego pokolenia.

2. Nie znamy dotychczas reakcji kół oficjalnych wobec stanowiska prezydenta L. Wałęsy. MID nie zapraszał, jak dotąd, szefów placówek.

3. Naszym zdaniem, w polskich śmp byłoby wskazane w najbliższym czasie zachowanie określonej wstrzeźliwości. Charakterystyczne, że Janajew podczas konferencji pominął milczeniem sprawę wycofania wojsk radzieckich z Polski.

za zgodność z oryginałem

(-) Ch.d'aff.Nierubiec

data 29.08.2011 podpis [signature]

Wych. Nr

Odbito w "....." egz.

Rozszyfrowano

egz. N 1

egz. N 2

Rozszyfrował

egz. N 3

podpis